

PROJEKTY TABOROWE – PERSPEKTYWA 2014 – 2020 I 2021 -2027

POIŚ 2014-2020, POPW 2014-2020 i CEF

Alokacja

**22,3 mld
PLN**

środki UE przeznaczone na rozwój transportu kolejowego
w Polsce w ramach POIŚ 2014-2020

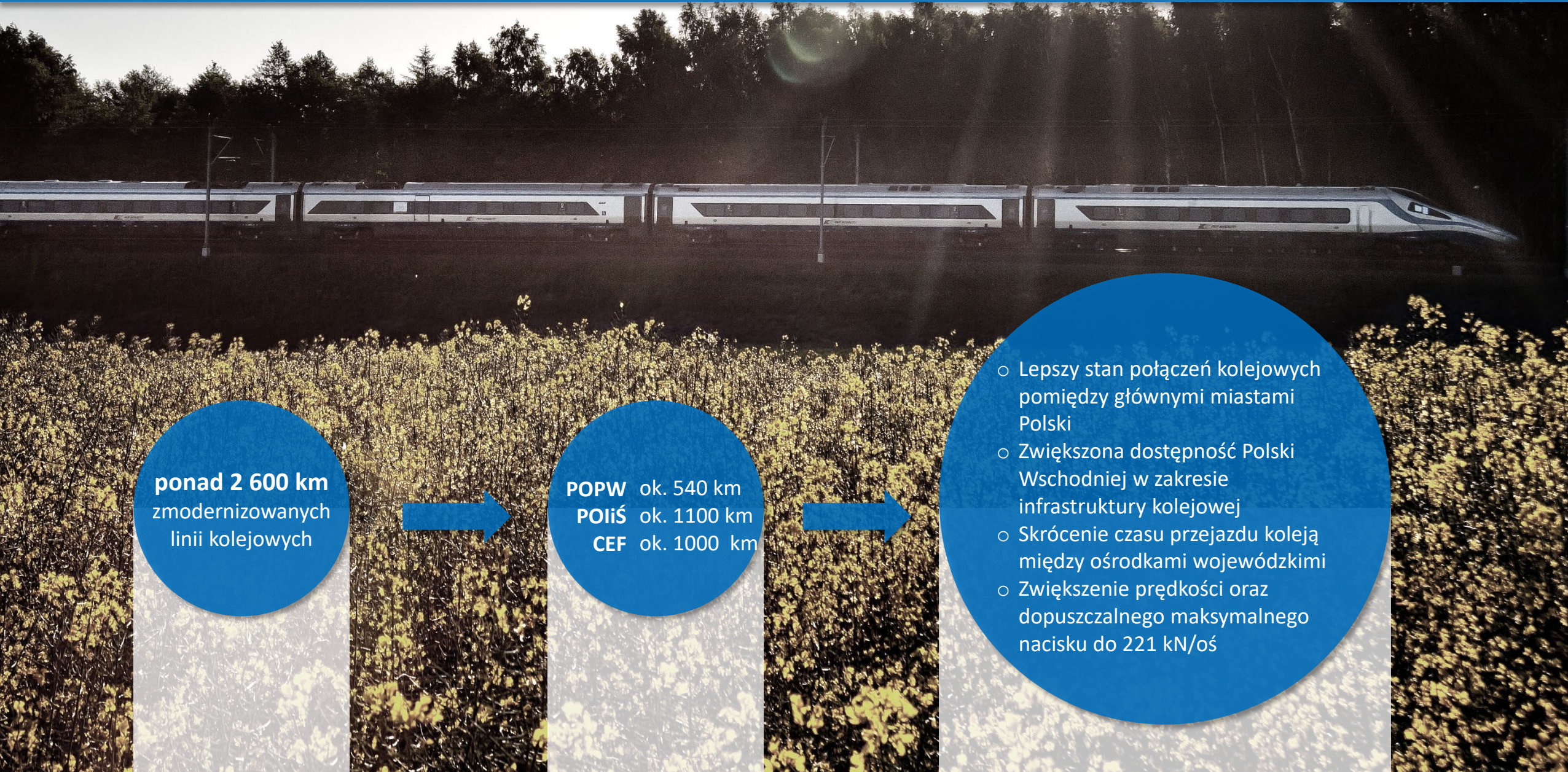
**1,68 mld
PLN**

środki UE przeznaczone na rozwój transportu kolejowego
w Polsce Wschodniej w ramach POPW 2014-2020

**15,5 mld
PLN**

środki UE przeznaczone na rozwój transportu kolejowego
w Polsce w ramach CEF

POIiŚ 2014-2020, POPW 2014-2020 i CEF - docelowe efekty rozbudowy infrastruktury transportu kolejowego

ponad 2 600 km
zmodernizowanych
linii kolejowych

POPW ok. 540 km
POIiŚ ok. 1100 km
CEF ok. 1000 km

- Lepszy stan połączeń kolejowych pomiędzy głównymi miastami Polski
- Zwiększona dostępność Polski Wschodniej w zakresie infrastruktury kolejowej
- Skrócenie czasu przejazdu koleją między ośrodkami wojewódzkimi
- Zwiększenie prędkości oraz dopuszczalnego maksymalnego nacisku do 221 kN/oś

POIŚ 2014-2020 – projekty kolejowe

Typy projektów

Podpisane umowy o dofinansowanie - 92 projekty

Liniowe

kwota UE ok. 17,5 mld PLN (49 projektów, w tym projekty konkursowe z działania 5.2 kolej miejska)

Taborowe

kwota UE ok. 1,9 mld PLN (12 projektów konkursowych z działania 5.1 i 5.2)

Dworcowe

kwota UE ok. 0,7 mld PLN (12 projektów)

Intermodalne (tabor kolejowy)

kwota UE ok. 0,9 mld PLN (29 projektów)

Cel i zakres

Uzupełnienie inwestycji na liniach kolejowych - mające na celu unowocześnienie (zakup lub modernizację) taboru kolejowego.

Projekty realizowane w ramach działań 5.1 Rozwój kolejowej sieci TEN-T oraz 5.2 Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T.

Unowocześnienie (zakup lub modernizacja) taboru kolejowego do realizacji przewozów pasażerskich wraz z niezbędną infrastrukturą służącą jego utrzymaniu, w tym taboru i urządzeń niezbędnych do przygotowania składów/pociągów dla ruchu pasażerskiego (np. lokomotywy manewrowe), zakup i modernizacja taboru kolejowego do realizacji przewozów towarowych.

Dofinansowany tabor powinien być wykorzystywany na obszarze, który został wskazany w dokumentacji aplikacyjnej.

POLiŚ 2014-2020 – projekty taborowe

Zasady wyboru projektów do dofinansowania

- Tryb konkursowy
- Wybór uzależniony od stanu technicznego infrastruktury, po której będzie się poruszał, w celu zagwarantowania optymalnego wykorzystania parametrów technicznych zakupionego lub zmodernizowanego taboru
- Preferowanie dofinansowania taboru wykorzystywanego do przewozów o charakterze użyteczności publicznej
- Dofinansowanie taboru do przewozów komercyjnych możliwe jedynie jeśli zostałyby wykazane, że bez dofinansowania przewoźnik nie zrealizowałby inwestycji w takim samym zakresie, a jest ona niezbędna dla osiągnięcia założonych celów w zakresie rozwoju regionalnego
- Możliwe dofinansowanie jedynie zakupu nowego lub modernizacji posiadanego taboru
- Brak możliwości dofinansowania projektów dotyczących zakupu używanego taboru i jego modernizacji

POIŚ 2014-2020 – projekty taborowe

Typ beneficjenta

- Przedsiębiorstwa kolejowych przewozów pasażerskich
- Spółki powołane specjalnie w celu prowadzenia działalności polegającej na wynajmowaniu/leasingu taboru kolejowego (tzw. ROSCO – rolling stock leasing companies)
- Przedsiębiorstwa kolejowe przewozów towarowych
- Jednostki samorządu terytorialnego, w tym ich związki i porozumienia, lub działające w ich imieniu jednostki i spółki

W formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315/1).

W przypadku projektów taborowych dla przewozów komercyjnych, istnieje możliwość indywidualnej notyfikacji wsparcia Komisji Europejskiej – ocena zgodności wsparcia na podstawie art. 107 ust. 3. lit. c) TFUE w oparciu o postanowienia Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw kolejowych (Dz. Urz. UE 2008 C184/13).

POliŚ 2014-2020 – projekty taborowe

Realizacja

- Przeprowadzono 2 konkursy, w wyniku których podpisano 12 umów o dofinansowanie projektów na zakup taboru bądź jego modernizację oraz inwestycje w zaplecza utrzymania taboru
- Wykorzystano całą dostępną na ten cel alokację w kwocie ok 1,9 mld PLN
- Do końca 2023 roku zakupione lub zmodernizowane zostaną **504 jednostki taboru**
- Beneficjenci, którzy uzyskali dofinansowanie to PKP Intercity, Koleje Mazowieckie, SKM Warszawa, PKP SKM Trójmiasto, Koleje Dolnośląskie, Województwa Małopolskie, Podkarpackie i Wielkopolskie

Główne opóźnienia w realizacji projektów taborowych

- Wzrost kosztów oraz brak zapewnienia finansowania na cały zakres inwestycji
- Zmiany zakresu rzeczowego w trakcie realizacji projektu oraz związana z tym potrzeba aneksowania umowy o dofinansowanie
- Problemy z niedoszacowaniem wartości zamówienia na dostawy/roboty skutkujące unieważnieniem przetargu
- Kondycja finansowa potencjalnego dostawcy taboru/wykonawcy robót budowlanych
- Problemy z terminowym rozliczeniem projektów ze względu na procedury dotyczące certyfikacji oraz dopuszczania do eksploatacji
- Trudności na rynku dostaw oraz robót związane z COVID-19

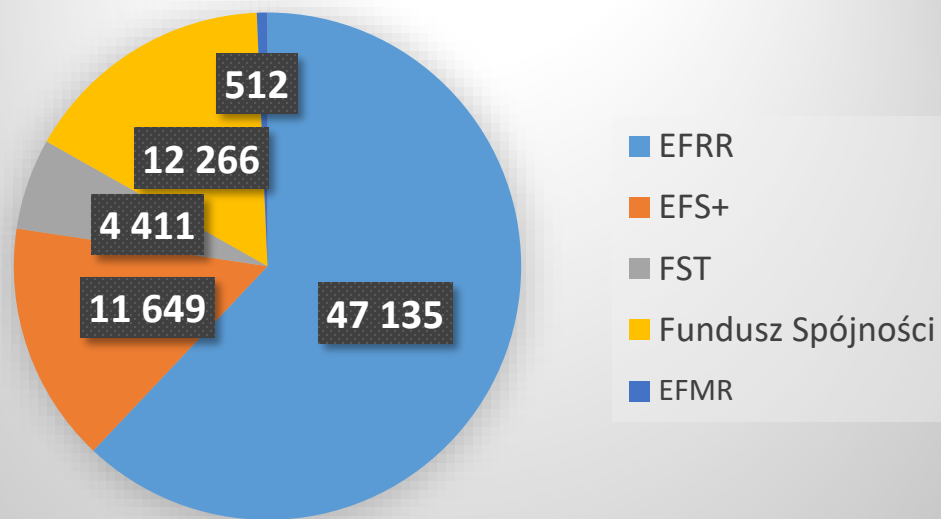
Realizacja

- W ramach konkursu POliŚ.3.2/1/16 złożono 52 WoD, 35 oceniono pozytywnie, 11 negatywnie, 3 projekty zostały wycofane i 3 pozostawiono bez rozpatrzenia
- Obecnie w realizacji są 33 UOD na łączną kwotę dofinansowania 1 239,66 mln PLN. W 2020 r. rozwiązano 2 UOD na kwotę dofinansowania 35,77 mln PLN.
- Do końca 2023 roku zakupionych zostanie:
 - ✓ **440** intermodalnych jednostek ładunkowych
 - ✓ **90** naczep do przeładunku pionowego
 - ✓ **3 475** jednostek taboru kolejowego
 - ✓ **20** terminali przeładunkowych zostanie rozbudowanych lub wspartych;

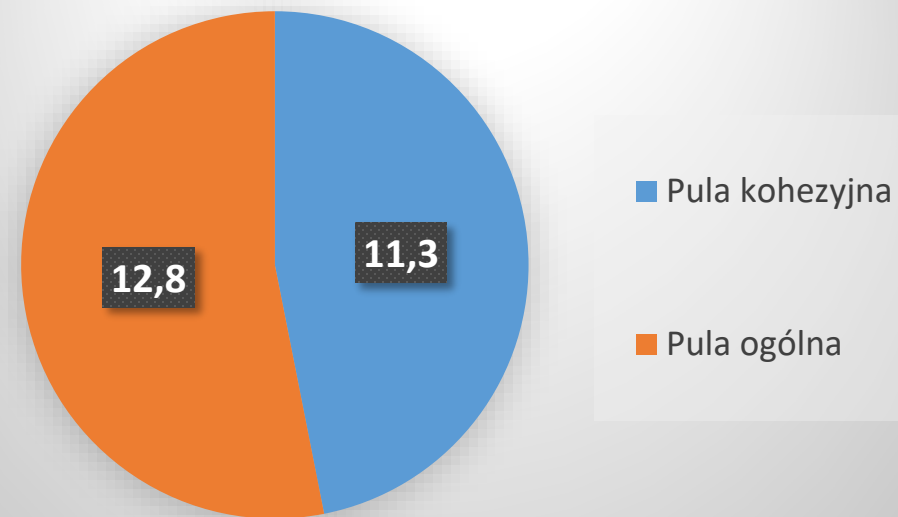
Dodatkowa zdolność przeładunkowa intermodalnych terminali przeładunkowych wyniesie **1 187 509,01 TEU/rok**

Perspektywa Finansowa 2021-2027

Polityka spójności – łącznie ponad 75 mld EUR dla Polski*

CEF 2 (transport) – ponad 24,1 mld EUR dla UE*

* Dane na podstawie projektu Umowy Partnerstwa lata 2021-2027 (stan na styczeń 2021 r.)

*

Perspektywa Finansowa 2021-2027

Inwestycje polityki spójności

Infrastruktura kolejowa

- Zakończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T
- Modernizacja kolejowych korytarzy towarowych
- Budowa brakujących połączeń kolejowych i eliminacja "wąskich gardeł"
- Poprawa interoperacyjności kolei (w tym rozbudowa ERTMS)

Tabor kolejowy

- Zakup i modernizacja istniejącego taboru pasażerskiego wraz z niezbędną infrastrukturą do jego obsługi

Połączenia intermodalne

- Rozwój punktów przenoszenia potoku ładunków pomiędzy gałęziami transportu, w tym lokalnych terminali przeładunkowych
- Zakup taboru przewozowego w transporcie intermodalnym
- Rozwiązania integrujące usługi przewozowe (w tym narzędzia cyfrowe)

- Pierwotny projekt Rozporządzenia EFRR i FS art. 6

Wsparcia **NIE UDZIELA** się m.in. na:

- **Finansowanie zakupu taboru na potrzeby transportu kolejowego, z wyjątkiem, gdy jest to związane:**
 - z realizacją obowiązku świadczenia usługi publicznej będącej **przedmiotem procedury przetargowej** zgodnie z rozporządzeniem 1370/2007 wraz ze zmianami;
 - ze świadczeniem usług transportu kolejowego na liniach w pełni otwartych na konkurencję, w przypadku gdy beneficjent **jest nowym operatorem** kwalifikującym się do finansowania na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [rozporządzenie w sprawie InvestEU]

➤ Kompromis COREPER z 15 lutego 2019 r.

Wsparcia **NIE UDZIELA** się m.in. na:

- **Finansowanie zakupu taboru na potrzeby transportu kolejowego, z wyjątkiem, gdy jest to związane:**
 - z realizacją obowiązku świadczenia usługi publicznej ~~będącej przedmiotem procedury przetargowej~~ oraz zamówieniami publicznymi na usługi w ramach bezpośredniego udzielania zamówień, zgodnie z przepisami z rozporządzenia 1370/2007 wraz ze zmianami ;
 - ze świadczeniem usług transportu kolejowego na liniach w pełni otwartych na konkurencję, w przypadku gdy beneficjent **jest nowym operatorem kwalifikującym się do finansowania na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/xxxx [rozporządzenie w sprawie InvestEU]**.

➤ **Poprawki PE z 28.03.2019**

- Usunięcie całego zakazu udzielania wsparcia na finansowanie zakupu taboru kolejowego

➤ **Kompromisowa propozycja po trilogu z 25.11.2020**

- Usunięcie całego zakazu udzielania wsparcia na finansowanie zakupu taboru kolejowego

➤ **Kompromisowa propozycja prezydencji portugalskiej - luty 2021**

- Usunięcie całego zakazu udzielania wsparcia na finansowanie zakupu taboru kolejowego

Perspektywa finansowa 2021-2027 - tabor kolejowy

Poziom krajowy

Program Infrastruktura, Klimat, Środowisko 2021-2027

- obszary
interwencji
obejmujące
transport

- Zmniejszenie emisyjności sektora transportu
- Rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego
- Rozwój infrastruktury TEN-T (drogi i koleje)
- Poprawa dostępności transportowej

W ramach transportu kolejowego planowane są m.in. takie obszary interwencji jak:

- zakup taboru kolejowego,
- systemy biletowe,
- informacja pasażerska

Program
Infrastruktura,
Klimat, Środowisko
2021-2027

- Projekt Umowy Partnerstwa zakłada w Programie Infrastruktura, Klimat, Środowisko środki unijne w wysokości **25,085 mld EUR**, z czego 12,265 mld EUR z Funduszu Spójności i 12,82 mld EUR z EFRR
- Równoległe z pracami nad Umową partnerstwa trwają ustalenia w zakresie szczegółowego podziału alokacji
- Konsultacje społeczne Programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaplanowano na II Q 2021

Możliwość wykorzystania instrumentów finansowych lub form mieszanych

Zgodnie z projektem **Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027** wskazano kilka obszarów, które wstępnie kwalifikują się do wsparcia z wykorzystaniem instrumentów finansowych lub form mieszanych, w tym:

- zakup taboru przewozowego w transporcie intermodalnym;

Ostateczne rozstrzygnięcie o zakresie i formie wsparcia zostanie podjęte po przeprowadzeniu przez Instytucję Zarządzającą analizy ex-ante, zgodnie z art. 52.3 rozporządzenia ogólnego.

KONTAKT

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Plac Europejski 2, 00-844 Warszawa

tel. (22) 262 05 00, fax (22) 262 05 01

www.cupt.gov.pl, e-mail: cupt@cupt.gov.pl